

## KARTA PRZEDMIOTU

### I. Dane podstawowe

|                                                |                                  |
|------------------------------------------------|----------------------------------|
| Nazwa przedmiotu                               | Wstęp ogólny do Pisma Świętego   |
| Nazwa przedmiotu w języku angielskim           | Introduction to Sacred Scripture |
| Kierunek studiów                               | Teologia B                       |
| Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie) | jednolite magisterskie           |
| Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)    | stacjonarne                      |
| Dyscyplina                                     | Nauki teologiczne                |
| Język wykładowy                                | polski                           |

|                                             |                                 |
|---------------------------------------------|---------------------------------|
| Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna | Ks. prof. dr hab. Stefan Szymik |
|---------------------------------------------|---------------------------------|

| Forma zajęć ( <i>katalog zamknięty ze słownika</i> ) | Liczba godzin | semestr           | Punkty ECTS |
|------------------------------------------------------|---------------|-------------------|-------------|
| wykład                                               | 30            | rok II, semestr 3 | 2           |
| konwersatorium                                       |               |                   |             |
| ćwiczenia                                            |               |                   |             |
| laboratorium                                         |               |                   |             |
| warsztaty                                            |               |                   |             |
| seminarium                                           |               |                   |             |
| proseminarium                                        |               |                   |             |
| lektorat                                             |               |                   |             |
| praktyki                                             |               |                   |             |
| zajęcia terenowe                                     |               |                   |             |
| pracownia dyplomowa                                  |               |                   |             |
| translatorium                                        |               |                   |             |
| wizyta studyjna                                      |               |                   |             |

|                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|-------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Wymagania wstępne | W-1: Podstawowe wiadomości (na poziomie szkoły średniej) o Biblii, środowisku powstania Starego i Nowego Testamentu, podziale ksiąg biblijnych.<br>W-2: Ogólna znajomość orędzia biblijnego i najważniejszych postaci biblijnych, w tym historii biblijnej i jej najważniejszych okresów (Stary i Nowy Testament). |
|-------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

### II. Cele kształcenia dla przedmiotu

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| C1 - ukazanie istoty i wyjątkowości Pisma Świętego: natchnienie biblijne i jego skutki (prawda i świętość) oraz znaczenie tej prawdy dla interpretacji ksiąg świętych i życia Kościoła; cel dodatkowy to ukazanie oryginalności Pisma Świętego na tle starożytnej literatury pozabiblijnej (zwłaszcza apokryfów i pism z Qumran). |
| C2 - przekazanie wiedzy historycznej na temat powstania i dziejów Pisma Świętego, genezy kanonu biblijnego, jego żydowskiego i chrześcijańskiego układu oraz powstania najważniejszych przekładów starożytnych (targumy, LXX, VL i Vg) i nowożytnych, w tym przekładów polskich.                                                  |

C3 - wprowadzenie w naukowe metody badania tekstu biblijnego z uwzględnieniem katolickich zasad interpretacji tekstów natchnionych; przedstawienie głównych dokumentów i wypowiedzi Kościoła na temat Pisma Świętego.

### III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

| Symbol                       | Opis efektu przedmiotowego                                                                                                                                                                                                                | Odniesienie do efektu kierunkowego |
|------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------|
| <b>WIEDZA</b>                |                                                                                                                                                                                                                                           |                                    |
| W_01                         | Student ma wiedzę na temat przedmiotowej i metodologicznej specyfiki nauk biblijnych, którą później może pogłębić i rozwijać poprzez studia biblijno-teologiczne                                                                          | T_W01, T_W10                       |
| W_02                         | ma uporządkowaną wiedzę na temat Pisma Świętego i jego genezy oraz historii badań biblijnych w Polsce i ośrodkach zagranicznych                                                                                                           | T_W03                              |
| W_03                         | ma dobrą znajomość wypowiedzi Kościoła katolickiego na temat Pisma Świętego, jego kanonu, teandrycznego charakteru i zasad interpretacji.                                                                                                 | T_W07                              |
| W_04                         | zna specjalistyczną terminologię biblijno-teologiczną, w tym również jej hebrajskie, greckie i łacińskie korzenie                                                                                                                         | T_W08, T_W18                       |
| W_05                         | ma obszerną wiedzę na temat literackich, historycznych i teologicznych zasad naukowej interpretacji Biblii, co umożliwia mu dalsze studia specjalistyczne                                                                                 | T_W09                              |
| W_06                         | ma uporządkowaną wiedzę na temat złożoności języka biblijno-teologicznego, historycznych uwarunkowań jego kolejnych znaczeń i konsekwencji tego faktu dla dyskursu teologicznego                                                          | T_W16                              |
| <b>UMIEJĘTNOŚCI</b>          |                                                                                                                                                                                                                                           |                                    |
| U_01                         | Student potrafi przeprowadzić pogłębioną krytyczną analizę i interpretację źródeł teologicznych, w tym obcojęzycznych, by na tej podstawie formułować własne opinie i poglądy                                                             | T_U01, T_U13                       |
| U_02                         | posiada umiejętności badawcze w zakresie nauk biblijnych i ich dyscyplin pomocniczych, w tym umiejętność analizy tekstów biblijnych, opracowania wyników analiz i ich prezentacji                                                         | T_U02                              |
| U_03                         | korzystając z najnowszych kanałów informacji (biblioteki <i>on-line</i> , Internet itp.), student umie gromadzić potrzebne informacje i dyskutować ze specjalistami z subdyscyplin teologicznych i przedstawicielami nauk humanistycznych | T_U04, T_U15                       |
| U_04                         | potrafi popularyzować otrzymaną wiedzę na temat Pisma Świętego, ustnie lub w pracach pisemnych, uwzględniając literaturę polską i obcą                                                                                                    | T_U05                              |
| U_05                         | umie zabierać głos w dyskusji na temat Pisma Świętego i jego roli w życiu Kościoła i argumentować merytorycznie w dysputach światopoglądowych, powołując się na opinie innych teologów lub przedstawiając własne poglądy                  | T_U06                              |
| U_06                         | posiadaną wiedzę student potrafi samodzielnie poszerzać i pogłębiać, wykorzystując następnie w pracy zawodowej i życiu osobistym                                                                                                          | T_U09                              |
| <b>KOMPETENCJE SPOŁECZNE</b> |                                                                                                                                                                                                                                           |                                    |
| K_01                         | Student ma świadomość ograniczeń w posiadanej wiedzy biblijnej i jest otwarty na dalsze jej pogłębianie i poszerzanie                                                                                                                     | T_K01                              |

|      |                                                                                                                                                                                                     |       |
|------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
| K_02 | jest świadomy licznych problemów Kościoła w kontekście przemian kulturowych i cywilizacyjnych oraz konieczności ich interdyscyplinarnego rozwiązywania                                              | T_K02 |
| K_03 | stale interesuje się dokonaniem nauk biblijnych, prowadzonymi badaniami i wynikami, i włącza się czynnie w aktualne wydarzenia biblijne i kościelne                                                 | T_K04 |
| K_04 | ma pogłębioną świadomość wpływu Pisma Świętego na historię i teraźniejszość Kościoła oraz jego specjalne znaczenie dla rozwiązywania problemów teoretycznych i praktycznych społeczności wierzących | T_K05 |

#### IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. Pismo św. o natchnieniu<br>2. Rozwój nauki o natchnieniu<br>3. Systematyczny wykład nauki o natchnieniu<br>4. Zakres i skutki natchnienia<br>5. Kanon Pisma Świętego (ST i NT)<br>6. Historia kanonu biblijnego<br>7. Uzupełnienie: apokryfy i pisma qumrańskie<br>8. Dzieje tekstu ST<br>9. Dzieje tekstu greckiego NT<br>10. Przekłady aramejskie i greckie ST<br>11. Przekłady łacińskie Biblii<br>12. Polskie przekłady Biblii i obce (wybór)<br>13. Metoda historyczno-krytyczna i teologiczna<br>14. Nowe metody literackie i inne podejścia do interpretacji Biblii<br>15. Dokumenty Kościoła na temat Biblii: Dei Verbum (1965) i wypowiedzi PKB |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

#### V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

| Symbol efektu         | Metody dydaktyczne<br><i>(lista wyboru)</i>          | Metody weryfikacji<br><i>(lista wyboru)</i> | Sposoby dokumentacji<br><i>(lista wyboru)</i> |
|-----------------------|------------------------------------------------------|---------------------------------------------|-----------------------------------------------|
| WIEDZA                |                                                      |                                             |                                               |
| W_01 ...<br>W_06      | wykład konwencjonalny                                | kolokwium, zaliczenie ustne                 | karta oceny, karta zaliczeniowa               |
|                       | wykład konwersatoryjny                               |                                             |                                               |
|                       | prezentacja multimedialna                            |                                             |                                               |
|                       | analiza tekstu (biblijnego)                          |                                             |                                               |
| UMIEJĘTNOŚCI          |                                                      |                                             |                                               |
| U_01 ...<br>U_06      | analiza tekstu (biblijnego), dyskusja                | kolokwium, obserwacja                       | karta oceny                                   |
| KOMPETENCJE SPOŁECZNE |                                                      |                                             |                                               |
| K_01 ...<br>K_04      | prezentacja multimedialna, praca w grupach, dyskusja | kolokwium, obserwacja                       | karta oceny                                   |

## VI. Kryteria oceny, uwagi...

1. Obecność na zajęciach: dopuszczalna liczba nieusprawiedliwionych nieobecności to 2.
2. Aktywność studentów podczas zajęć: wypowiedzi ustne, pytania, praca w grupach.
3. Przygotowanie do zajęć tekstów biblijnych i wskazanej literatury.

## VII. Obciążenie pracą studenta

| Forma aktywności studenta                  | Liczba godzin |
|--------------------------------------------|---------------|
| Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem  | <b>10</b>     |
| Liczba godzin indywidualnej pracy studenta | <b>20</b>     |

## VIII. Literatura

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Literatura podstawowa                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Paciorek A., <i>Wstęp ogólny do Pisma św.</i> , wyd. 2, Tarnów 1999.<br><i>Wstęp ogólny do Biblii</i> , Series religiologica Pomeraniae 2, red. P. Walewski, Rumia 2011.<br><i>Wstęp ogólny do Pisma św.</i> , red. J. Szłaga, Poznań 1986.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Literatura uzupełniająca                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Bednarz M., <i>Wprowadzenie do lektury Pisma Świętego</i> (Academica 12), Tarnów 1994.<br>Hanelt T., <i>Wstęp ogólny do Pisma Świętego. Skrótowy podręcznik dla studentów teologii</i> , wyd. 3, Gniezno 2009.<br>Harrington W.J., <i>Klucz do Biblii</i> , wyd. 7, Warszawa 2012.<br>Jasiński A.S., <i>Wstęp ogólny do Pisma Świętego. Skrypt dla studentów</i> , Opole 1990.<br>Kudasiewicz J., <i>Teologiczno-praktyczny wstęp do Pisma św.</i> Oprac. B. Szier-Kramarek, K. Mielcarek Lublin 1994, 1997.<br>Mazur Z., <i>Introdukcja biblijna (Wstęp do Biblii)</i> , Giżycko - Ełk 2000.<br>Pietkiewicz R., <i>Gdy otwierasz Biblię. Podręcznik</i> , Wrocław 1995.<br>Salas A., <i>Biblia dziś. Tematy wprowadzające</i> , Częstochowa 1996.<br>Wojciechowski M., <i>Czym jest Biblia? Wprowadzenie do Pisma Świętego</i> , Częstochowa 2010.<br>Żychlińska B.K., <i>Wstęp ogólny do Pisma Świętego. Skrótowy podręcznik dla studentów teologii</i> , Warszawa 2002. |